

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ПВНЗ ОМІ
В.О. Голови Вченої Ради
П.П.РЕВУРКО
(Протокол № _____ від 10 квітня 2025 року)
КОНТРОЛЬНИЙ ЕКЗ. № 01
Ревізія № 02

ДОДАТОК 6-13

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо проходження процедури акредитації освітніх програм

СМЯ ОМІ ДП-8-16-2025

Одеса – 2025

ПВНЗ ОМІ - КЕРІВНИЦТВО ТА ПРОЦЕДУРИ З ЯКОСТІ
СМЯ ОМІ 8-16-2025: МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо проходження процедури акредитації
освітніх програм

ЛИСТ ОБЛІКУ ЗМІН

[illegible]

ЗМІСТ

№	НАЗВА ТЕМ	Стр.
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.1	Основні терміни та їх визначення	4
1.2	Акредитація освітніх програм	10
2	ТИПОВИЙ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГ-РАМИ	12
3	ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В ПВНЗ ОМІ	16
	Додаток 1. Етапи проходження процедури акредитації освітніх програм	20
	Додаток 2. АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА	22

Керівництво та процедури з якості розробив:

К.т.н., к.д.п., професор, член IFSMA

Діючий капітан супертанкерів

Автор 15 посібників для судноводіїв

Проректор по навчально-методичній роботі ПВНЗ ОМІ

Г.М.ЖЕЛІЗНИЙ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці «Методичні рекомендації щодо процедури акредитації освітніх програм» (далі – Методичні рекомендації) складені відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII, «Статуту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 №244, «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» та «Критеріїв оцінювання, якості освітньої програми (додаток до положення)», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 №977, «Форм відомостей про само-оцінювання освітньої програми», «Методичних рекомендації для експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми», затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол №9 від 29.08.2019, «Рекомендацій щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми», затверджених Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17.11.2020, та інших нормативно-правових документів, що стосуються вищої освіти.

1.1. Основні терміни та їх визначення

Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених Законом.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України, правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або

освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний та/або науковий працівник, який працює в закладі вищої освіти за основним місцем роботи, має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, призначений наказом ректора з метою організації діяльності щодо розроблення, впровадження, реалізації та перегляду освітньої програми, а також моніторингу якості підготовки здобувачів вищої освіти за даною освітньою програмою.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Засновник закладу вищої освіти – органи державної влади від імені держави, відповідна рада від імені територіальної громади (громад), фізична та/або юридична особа, рішенням та за рахунок майна яких засновано заклад вищої освіти. Права засновника, передбачені цим Законом, набуваються також на підставах, передбачених цивільним законодавством.

Звіт про само-оцінювання – аналітичний документ закладу вищої освіти та невід'ємна складова процесу зовнішнього оцінювання якості освітньої програми та/або якості освітньої діяльності, що включає результати внутрішнього аналізу та критичного оцінювання якісних і кількісних показників освітньої програми та/або якості освітньої діяльності, що проведений закладом вищої освіти на підставі фактичних даних, відповідно до визначених критеріїв, а також план

заходів, що спрямовані на підвищення якості освітньої програми та/або якості освітньої діяльності.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Лідерство у закладах вищої освіти є командним поняттям. Воно означає ініціативність, відповідальність, взаємну вимогливість, здатність самостійно приймати необхідні рішення на всіх рівнях управління ЗВО. Тобто кожен член університетської громади (науково-педагогічний/науковий працівник, здобувач вищої освіти, співробітник) в університеті є лідером, відповідальним за свій ЗВО в межах власної компетенції, а також згідно з місією та стратегією розвитку закладу. Особисті лідерські риси випускників закладів вищої освіти вітаються в будь-яких сферах суспільного життя. Тому лідерство також розглядається у контексті політики *soft skills*.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Неформальна освіта – освіта, яка інституціолізована, цілеспрямована, спланована особою або організацією, що забезпечує надання освітніх послуг. Визначальною характеристикою неформальної освіти є те, що вона є доповненням та/або альтернативою формальної освіти в навчанні протягом усього життя індивідуума.

Навчання в рамках таких програм часто ведеться для забезпечення загального права доступу до освіти. Неформальна освіта доступна людині будь-якого віку, але вона не обов'язково має спрямовану структуру; вона може бути короткою за тривалістю та/або низькою за інтенсивністю; й вона, як правило, організується у вигляді короткострокових курсів, майстер-класів або семінарів.

Неформальна освіта найчастіше веде до отримання кваліфікацій, які не визнаються кваліфікаціями формальної освіти або еквівалентами формальної освіти відповідними національними або субнаціональними органами освіти, або кваліфікації зовсім не присвоюються.

Неформальна освіта може охоплювати програми по ліквідації неписьменності дорослих і молоді та програми для дітей, які не відвідують школу, а також програми з розвитку життєвих і трудових навичок, програми, що спрямовані на соціальний і культурний розвиток.

Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу;

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Особа з особливими освітніми потребами – особа з інвалідністю, яка потребує додаткової підтримки для забезпечення здобуття вищої освіти.

Професія, для якої запроваджене додаткове регулювання, – вид професійної діяльності, доступ до якого, крім наявності освіти відповідного рівня та спеціальності, визначається законом або міжнародним договором.

Професійний розвиток (підвищення кваліфікації) викладачів закладів вищої освіти, спрямований на здобуття ними так званих *teaching skills*, тобто викладацьких навичок, включно з різноманітними освітніми технологіями, здобуттям нового досвіду.

Це завдання входить до системи внутрішнього забезпечення якості. Заклад вищої освіти повинен дбати про професійний розвиток свого професорсько-викладацького складу, формуючи відповідні програми.

Заклад вищої освіти має можливість організувати підвищення кваліфікації самостійно або у співпраці з іншими закладами вищої освіти чи спеціалізованими організаціями та установами.

Регіональне замовлення у сфері вищої освіти – засіб задоволення потреб економіки держави, регіону та суспільства у кваліфікованих кадрах, забезпечення конституційного права громадян на вищу освіту шляхом укладання регіональним замовником (Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями) із закладом вищої освіти регіонального контракту на підготовку фахівців з вищою освітою.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Силабус – це документ, який створюється для здобувача вищої освіти та закріплює взаємну відповідальність суб'єктів освітнього процесу (науково-педагогічного працівника та здобувача) в межах певної навчальної дисципліни.

У силабусі відображається концептуальний перехід від «здобування знань» і «отримання практичних навичок» до формування програмних результатів навчання. У ньому представляються процедури (у тому числі, стосовно deadlines і принципів оцінювання), політика (включно з політикою академічної доброчесності) та зміст навчальної дисципліни.

У силабусі навчальної дисципліни наводяться: мета, предмет вивчення, сформульовані вимірювані цілі (предметні результати навчання та компетентності), короткий зміст, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення дисципліни, її пререквізити та пореквізити в структурно-логічній схемі підготовки, методологія оцінювання навчальних досягнень та правила зарахування пропущених занять тощо, а також додається інформація про науково-педагогічного працівника, який викладає дану дисципліну. Також може бути надана інформація, для викладання яких ще спеціальностей ця дисципліна може бути рекомендована.

Стейкхолдери (від англ. stakeholders) освітніх програм спеціальностей – зацікавлені сторони – фізичні та юридичні особи, які мають зацікавленість в реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Спеціалізація – складова спеціальності, що може визначатися закладом вищої освіти та передбачає одну або декілька профільних спеціалізованих освітніх програм вищої або післядипломної освіти.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Сталий фонд (ендаумент) закладу вищої освіти – сума коштів або вартість іншого майна, призначена для інвестування або капіталізації на строк не менше 36 місяців, пасивні доходи від якої використовуються закладом вищої освіти з метою здійснення його статутної діяльності у порядку, визначеному благодійником або уповноваженою ним особою.

Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає: заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу; створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема

надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії; побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

Тимчасово переміщений заклад вищої освіти (наукова установа) – заклад вищої освіти (наукова установа), який у період тимчасової окупації або антитерористичної операції у період її проведення, під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях за рішенням засновника (засновників) змінив своє місцезнаходження шляхом переміщення з тимчасово окупованої території до населеного пункту на підконтрольній українській владі території.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

Fitness for purpose – принцип адекватності, домірності, відповідності засобів, що застосовуються для досягнення певної визначеної мети, у т.ч. відповідності методів навчання і викладання – заявленим в освітній програмі цілям. Заклад вищої освіти завжди повинен мати раціональне пояснення своїм діям чи сформованим політикам.

Minor – це мінімальний набір курсів, що дозволяє здобувачеві вищої освіти одержати загальну уяву з іншої галузі або спеціальності. Певний мініор пропонується в рамках широкого переліку вибіркових дисциплін, згідно з відповідною політикою закладу вищої освіти. Наприклад, здобувач вищої освіти з будь-якої природничої спеціальності може обрати собі мініор з політології, права або перекладу – чи навпаки.

Soft skills (т.зв. «м'які навички», «соціальні навички» чи «навички успішності») дозволяють випускникам закладів вищої освіти бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність і т.ін. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу англійської мови. ЗВО повинен мати власну політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів.

Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал ЗВО. Іноді вживається синонімічний термін *transferable skills* (навички, що їх можна переносити).

Мова йде про навички, що вважаються цінними на будь-якому робочому місці, незалежно від професійної сфери.

1.2. Акредитація освітніх програм

Акредитація освітньої програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до «Критеріїв оцінювання якості освітньої програми» (далі – КРИТЕРІЇ) з урахуванням стандартів і рекомендацій із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.

Акредитація освітніх програм першого, другого і третього рівнів вищої освіти здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (далі – Національне агентство) відповідно до «Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (далі – ПОЛОЖЕННЯ) та додатку «Критерії оцінювання, якості освітньої програми».

Зазначеним вище ПОЛОЖЕННЯМ визначаються основні засади та порядок проведення акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (далі – акредитація), як інструмент зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні. КРИТЕРІЇ застосовуються для підготовки відомостей про само-оцінювання і використовуються Національним агентством, його галузевими експертними радами (далі – ГЕР) та експертами під час проведення акредитації.

Проходження процедури акредитації є добровільним і здійснюється з ініціативи закладу вищої освіти.

Організаційною формою роботи Національного агентства є планові, позачергові засідання, а також дистанційні засідання у режимі відео-конференцій.

Дистанційні засідання Національного агентства проводяться винятково з міркувань безпеки учасників акредитації в умовах обмежувальних заходів на період карантину або з інших обставин, які перешкоджають проведенню акредитації у звичайному режимі. Рішення про проведення дистанційного засідання приймає голова Національного агентства.

Метою акредитації є:

- встановлення відповідності якості освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою відповідно до ПОЛОЖЕННЯ та зазначених у ньому КРИТЕРІЇВ;
- допомога закладу вищої освіти з визначенням сильних і слабких сторін освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою;
- надання усім зацікавленим сторонам інформації про якість освітньої програми та освітньої діяльності за освітньою програмою;

- посилення довіри до вищої освіти в Україні;
- сприяння інтеграції українських закладів вищої освіти до Європейського простору вищої освіти.

Оцінювання освітньої програми та освітньої діяльності за освітньою програмою здійснюється за кожним КРИТЕРІЄМ згідно зі шкалою оцінювання, яка охоплює чотири рівні відповідності:

- рівень «А» – освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному КРИТЕРІЮ, у тому числі мають інноваційний/взірцевий характер;
- рівень «В» – освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному КРИТЕРІЮ з недовіками, що не є суттєвими;
- рівень «Е» – освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою загалом не відповідає визначеному КРИТЕРІЮ, однак виявлені недовіки можна усунути протягом одного року;
- рівень «F» – освітня програма та/або освітня діяльність за цією програмою не відповідає визначеному КРИТЕРІЮ і виявлені недовіки мають фундаментальний характер та/або не можуть бути усунені протягом одного року;

У межах однієї спеціальності на одному рівні вищої освіти може здійснюватися одночасна акредитація двох або більше освітніх програм.

Заклад вищої освіти зобов'язаний сприяти проведенню акредитації та діяти добросовісно у відносинах із Національним агентством, його галузевими експертними радами та експертами.

ПОЛОЖЕННЯМ визначено три підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації освітньої програми, що напряду не пов'язані із відповідністю КРИТЕРІЯМ. Встановлення цих підстав певною мірою залежить від експертів.

Першою такою підставою є виявлення у поданих документах завідомо недостовірних відомостей.

Певні відомості вважаються завідомо недостовірними, коли особа, що подавала ці відомості (у даному разі – гарант освітньої програми), знала або не могла не знати про їх недостовірність. Тобто в цьому випадку має місце умисел на подання недостовірних відомостей.

Прикладом подання завідомо недостовірних відомостей є подання разом із заявою про акредитацію примірника освітньої програми, який суттєво відрізняється від затвердженого в закладі вищої освіти; або зазначення у відомостях про само-оцінювання відомостей про викладачів, що не викладають на поточній освітній програмі або не працюють в закладі вищої освіти взагалі.

Другою підставою для відмови в акредитації є перешкоджання закладом вищої освіти проведенню акредитаційної експертизи.

До цього виду дій належить:

- не допуск експертної групи до закладу вищої освіти;
- ненадання документів, необхідних для проведення акредитаційної експертизи;
- необґрунтоване непогодження програми виїзду;
- не створення умов для роботи експертної групи та проведення зустрічей, передбачених узгодженою програмою виїзду;
- встановлення фактів впливу чи погроз щодо членів експертної групи, учасників зустрічей.

Третьою підставою для відмови є встановлення удаваності (фіктивності) освітнього процесу за освітньою програмою.

Удаваний (фіктивний) освітній процес полягає у створенні видимості освітнього процесу з метою прикриття його фактичної відсутності, коли здійснення освітнього процесу (проведення навчальних занять, контрольних заходів тощо) документується, однак насправді він не здійснюється: студенти та викладачі переважно не присутні на цих заняттях, письмові завдання не виконуються, виставлення оцінок відбувається без реального оцінювання здобувачів вищої освіти тощо.

Удаваність (фіктивність) освітнього процесу може бути встановлена лише на основі цілісної оцінки усіх обставин, встановлених експертною групою. Цей висновок потребує серйозного обґрунтування у звіті за результатами акредитаційної експертизи.

2. ТИПОВИЙ ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Акредитація освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Приватному Вищому Навчальному Закладі «Одеський Морський Інститут» (далі ПВНЗ ОМІ)., здійснюється відповідно до певного порядку, визначеного нормативними документами.

Відповідно до п. 2 статті 25 Закону України «Про вищу освіту», «Протягом трьох місяців з дня подання заяви Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти за результатами акредитаційної експертизи приймає рішення про акредитацію, умовну (відкладену) акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньої програми. Рішення щодо акредитації освітньої програми приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради і вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти».

1. Акредитація освітньої програми вперше проводиться упродовж останнього року навчання першого набору здобувачів певного рівня вищої освіти.

2. ПВНЗ ОМІ у період з 1 червня по 1 серпня кожного року в електронній формі повідомляє Національне агентство про намір акредитувати певні освітні програми в наступному навчальному році.
3. До 1 вересня кожного року Національне агентство складає графік прийняття заяв про акредитацію і відкриває доступ до електронного кабінету, через який ПВНЗ ОМІ подаватиме відповідні матеріали для акредитації.
4. Під час складання зазначеного вище графіка Національне агентство враховує кількість освітніх програм, які ПВНЗ ОМІ бажає акредитувати, його місцезнаходження, чисельність здобувачів вищої освіти, доступність експертів для проведення акредитаційної експертизи тощо.
5. Наступна (чергова) акредитація освітньої програми проводиться впродовж останнього року терміну дії сертифіката про акредитацію або протягом терміну дії умовної (відкладеної) акредитації.

У разі не проведення чергової акредитації до завершення терміну дії сертифіката про акредитацію чи терміну дії умовної (відкладеної) акредитації, така акредитація проводиться у тому самому порядку, що вперше.

При цьому ПВНЗ ОМІ має право достроково ініціювати проведення чергової акредитації.

1.1. Якщо Інститут ініціює акредитацію освітньої програми, він подає до Національного агентства відповідні матеріали для акредитації в електронному вигляді, засвідчені кваліфікованим електронним підписом відповідальної особи або кваліфікованою електронною печаткою ПВНЗ ОМІ:

- 1) заяву про проведення акредитації освітньої програми;
- 2) затверджені в установленому порядку освітню програму та навчальний план за цією програмою;
- 3) відомості про само-оцінювання освітньої програми відповідно до КРИТЕРІЇВ та документи, що підтверджують наведену в них інформацію;
- 4) рецензії та відгуки роботодавців (за наявності).

Відомості про само-оцінювання освітньої програми готує науково-педагогічний або науковий працівник – гарант освітньої програми, визначений за наказом ректора ПВНЗ ОМІ відповідальним за реалізацію цієї освітньої програми.

За відсутності відповідного наказу гарантом освітньої програми вважається керівник відповідної проектної групи, призначений в ПВНЗ ОМІ відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 №347).

1.2. Матеріали для акредитації подаються в електронній формі через офіційний портал Національного агентства. Усі документи щодо проведення акредитації формуються в акредитаційну справу, яка ведеться в електронному вигляді.

У разі потреби їх підтвердження підписом окремі документи акредитаційної справи можуть бути продубльовані в паперовому вигляді з пізнішим їх скануванням і приєднанням до акредитаційної справи. Секретаріат Національного агентства забезпечує формування акредитаційної справи.

У разі наявності в документах акредитаційної справи інформації, що становить державну таємницю або конфіденційну інформацію, допускається доступ до такої інформації винятково в порядку, визначеному законодавством.

1.3. Упродовж п'ятих робочих днів із дня реєстрації заяви про проведення акредитації відповідно до ПОЛОЖЕННЯ призначається експертна група, яка проводитиме акредитаційну експертизу, визначається термін її роботи, у тому числі дати виїзду експертної групи до ПВНЗ ОМІ та кінцевий термін подання звіту експертної групи.

Одночасно визначається працівник секретаріату Національного агентства, відповідальний за супроводження акредитаційної експертизи і підготовку методичних рекомендацій для експертів перед їхнім виїздом до ПВНЗ ОМІ.

1.4. Експертна група для проведення акредитаційної експертизи освітньої програми формується в складі керівника та двох експертів, у тому числі одного експерта з числа здобувачів вищої освіти.

Вимога щодо включення до складу експертної групи експерта з числа здобувачів вищої освіти не розповсюджується на випадки акредитації освітніх програм за галуззю знань 27 «Транспорт».

У разі одночасної акредитації двох чи більше освітніх програм у межах однієї спеціальності або міждисциплінарних освітніх програм склад експертної групи може бути розширений, але не більше ніж на одного експерта для однієї програми.

На підставі подання організації (об'єднання) роботодавців, професійної асоціації до роботи експертної групи може бути залучений представник роботодавців (за згодою).

До складу експертної групи не включаються експерти, які працюють (у тому числі на умовах сумісництва) або навчаються в Інституті, чи за наявності інших обставин, що свідчать про реальний чи потенційний конфлікт інтересів.

1.5. Наказ про призначення експертної групи надсилається ректору ПВНЗ ОМІ, освітня програма якого акредитується, а також гаранту відповідної освітньої програми.

За обґрунтованою заявою Університет, зокрема у разі наявності конфлікту інтересів або обставин, які дають підстави для обґрунтованого припущення про упередженість експерта, останній може бути відкликаний зі складу експертної групи з одночасною заміною на іншого експерта.

1.6. Акредитаційна експертиза передбачає:

1) вивчення експертною групою відомостей про само-оцінювання, доданих

до них матеріалів, а також усіх інших матеріалів та інформації, що стосується освітньої програми і діяльності ПВНЗ ОМІ за цією програмою;

- 2) виїзд експертної групи до ПВНЗ ОМІ з метою уточнення фактів, вказаних у відомостях про само-оцінювання, опитування представників зацікавлених сторін про освітню програму та діяльність ПВНЗ ОМІ за цією програмою, формування рекомендацій щодо вдосконалення якості освітньої діяльності за цією програмою;
- 3) складання звіту про результати акредитаційної експертизи.

2. Керівнику та членам експертної групи надсилаються матеріали акредитаційної справи в електронному вигляді для попереднього вивчення. Під час попереднього вивчення матеріалів акредитаційної справи кожний член експертної групи має право отримувати додаткову інформацію від ПВНЗ ОМІ на свій запит.

Фізичні та юридичні особи можуть подавати до Національного агентства звернення з інформацією, що стосується освітньої програми, яка акредитується. Такі звернення доводяться до відома членів експертної групи.

3. Виїзд експертної групи до ПВНЗ ОМІ здійснюється згідно з програмою, узгодженою керівником експертної групи, керівником ПВНЗ ОМІ та гарантом освітньої програми не пізніше ніж за три робочих дні до початку візиту. Тривалість виїзду експертної групи до ПВНЗ ОМІ не може перевищувати трьох днів.

Дотримання вимог програми роботи експертної групи є частиною зобов'язань Інституту, передбачених акредитаційною процедурою. ПВНЗ ОМІ забезпечує у визначений програмою роботи експертної групи час присутності осіб, з якими заплановані індивідуальні співбесіди, інтерв'ю, фокус-групи (представників керівництва ПВНЗ ОМІ, навчально-наукових інститутів (факультетів), педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, представників органів студентського самоврядування, здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців тощо).

4. На час проведення виїзду до ПВНЗ ОМІ члени експертної групи звільняються від виконання обов'язків за місцем роботи або навчання. Керівники ПВНЗ ОМІ, підприємств, установ та організацій, працівники або здобувачі вищої освіти яких беруть участь в акредитаційній експертизі, сприяють участі таких працівників або здобувачів вищої освіти в акредитаційній експертизі та інших заходах Національного агентства.

5. За результатами вивчення відомостей про само-оцінювання та інформації, зібраної під час виїзду до ПВНЗ ОМІ, експертна група складає обґрунтований звіт про результати акредитаційної експертизи (далі – Звіт).

6. Звіт підписується всіма членами експертної групи. Член експертної групи, який повністю або частково не погоджується зі Звітом, має право підписати його з окремою думкою, яка долучається до Звіту і є його невід'ємною частиною.

У разі участі в акредитаційній експертизі представника роботодавців до Звіту долучається його дорадчий висновок.

7. Керівник експертної групи подає Звіт до Національного агентства не пізніше ніж за десять робочих днів по закінченню виїзної експертизи. Секретаріат Національного агентства впродовж двох робочих днів надсилає Звіт в електронному вигляді ректору ПВНЗ ОМІ.

8. Ректор ПВНЗ ОМІ (за поданням гаранта освітньої програми) має право впродовж трьох робочих днів із дня отримання Звіту надати до Національного агентства мотивовані зауваження до Звіту, які можуть містити також відомості щодо порушення експертною групою процедури проведення акредитації, визначеної ПОЛОЖЕННЯМ.

У день подання зауважень до Звіту або на наступний день після завершення терміну подання таких зауважень секретаріат Національного агентства надає доступ до матеріалів акредитаційної справи членам відповідної галузевої експертної ради (далі – ГЕР). Для підготовки проекту експертного висновку голова ГЕР призначає доповідача з числа членів відповідної ГЕР.

9. Доповідач на основі матеріалів акредитаційної справи впродовж трьох робочих днів із дня його призначення забезпечує підготовку проекту експертного висновку ГЕР, який має містити обґрунтовану пропозицію щодо прийняття Національним агентством одного з рішень, передбачених пунктами ПОЛОЖЕННЯ.

10. Акредитаційна справа та проект експертного висновку розглядаються на засіданні ГЕР, яке ухвалює одне з таких рішень:

- 1) про схвалення експертного висновку ГЕР і направлення акредитаційної справи на розгляд Національного агентства;
- 2) про подання до Національного агентства обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи.

Засідання ГЕР може у встановленому порядку проводитися дистанційно.

11. Схвалений експертний висновок ГЕР або пропозиція щодо призначення повторної акредитаційної експертизи подається на розгляд Національного агентства (графік засідань один раз на місяць). Рішення Національного агентства оприлюднюється на офіційному веб-сайті.

Примітка: «Етапи проходження процедури акредитації освітніх програм» наведено в Додатку 1.

3. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ В ПВНЗ ОМІ

1. Відділ ліцензування та акредитації (ВЛА) здійснює аналіз наявних сертифікатів про акредитацію спеціальностей та освітніх програм за першим, другим та третім рівнями вищої освіти.
2. За підсумками цього аналізу ВЛА формує перелік освітніх програм для їх первинної/чергової акредитації протягом наступного навчального року,

який службовою запискою доводиться до відома керівників факультетів/інститутів з подальшим поширенням на випускові кафедри.

3. Завідувачі випускових кафедр виносять на засідання кафедр питання щодо акредитації певних освітніх програм, покладаючи відповідальність за формування «Відомостей про само-оцінювання освітньої програми» на гарантів цих освітніх програм.
4. Витяги з протоколів засідань кафедр подаються на обговорення вчених рад інститутів.

Вчені ради інститутів, розглянувши на своїх засіданнях питання щодо акредитації освітніх програм і прийнявши відповідні рішення, надають витяги з протоколів засідань до ВЛА.

1. Начальник ВЛА на підставі витягів з протоколів засідань вчених рад факультетів/інститутів готує проект наказу ректора Інституту щодо затвердження переліку освітніх програм, які будуть проходити процедуру акредитації. Проект наказу погоджується проректором з навчальної роботи та проректором з наукової роботи (за наявності освітньо-наукових програм).
2. На підставі зазначеного вище наказу ректора ВЛА подає до Національного агентства повідомлення про намір акредитувати відповідні освітні програми.
3. Після реєстрації повідомлення про намір ПВНЗ ОМІ, Національне агентство формує графік проведення виїзної або дистанційної експертизи у форматі відео-конференції.

Примітка 1: Необхідний для акредитації освітніх програм комплект матеріалів розміщений на офіційному сайті Національного агентства <https://naqa.gov.ua/>.

Примітка 2: Національне агентство надає інформацію та здійснює консультації винятково в електронному вигляді за адресою: accreditation@naqa.gov.ua.

1. Національне агентство відкриває електронний кабінет (за адресою корпоративної електронної пошти кожного гаранта освітньої програми та ректора ПВНЗ ОМІ), на який надсилається графік проведення експертизи, відомості для входу в електронну систему, форми відомостей про само-оцінювання освітньої програми тощо.
2. Гарант освітньої програми готує «Відомості про само-оцінювання освітньої програми» для проходження процедури акредитації відповідно до нормативно-правових документів з питань акредитації.

Примітка 3: Інформацію щодо заповнення «Відомості про само-оцінювання освітньої програми» відповідно до критеріїв оцінювання освітньої програми можна отримати за посиланням:
<https://naqa.gov.ua/%d0%b0%d0%ba%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%b8%d1%82%d0%b0%d1%86%d1%96%d1%8f/>.

До складу «Відомості про само-оцінювання освітньої програми» входять КРИТЕРІЇ оцінювання якості освітньої програми, які є обов'язковими умовами для акредитації:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Критерій визначає чітко сформульовані цілі освітньої програми, які відповідають місії та стратегії ПВНЗ ОМІ. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб зацікавлених сторін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Критерій містить вимоги безпосередньо до структури та змісту освітньої програми. Під змістом освітньої програми розуміється перелік освітніх компонентів, включених до освітньої програми, а під структурою – їх послідовність та зв'язки між собою.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Критерій присвячений процедурі вступу та визнання результатів навчання, визначає вимоги до правил прийому на навчання за освітньою програмою.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Критерій містить вимоги щодо форм та методів навчання і викладання, які сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання та відповідають вимогам студенто-центрованого підходу та принципам академічної свободи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Критерій містить набір загальних вимог щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти, які є чіткими, зрозумілими та дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому.

Критерій 6. Людські ресурси

Критерій стосується академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми та забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей і програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Критерій стосується наявних фінансових, матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення освітньої програми, що гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Критерій стосується послідовного дотримання Інституту визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми згідно з процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість і публічність

Критерій визначає вимоги щодо прозорості і публічності діяльності Університету, що є запорукою публічної довіри до його діяльності.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Критерій містить вимоги для якісної підготовки аспірантів до наукової діяльності та потребує середовища, в якому аспірант не працює відірвано над власним дослідницьким проектом, а здійснює свій науковий пошук у тісній співпраці з науковим керівником, із колегами-дослідниками, наукові інтереси яких стосуються суміжних тем.

Перспективи подальшого розвитку освітньої програми

Визначає сильні та слабкі сторони освітньої програми, перспективи її розвитку та конкретні заходи для реалізації цих перспектив, що планує здійснювати ПВНЗ ОМІ.

1. ВЛА здійснює організацію, координацію та контроль за процедурою акредитації, надає інформаційно-методичні консультації гарантам освітніх програм та іншим зацікавленим особам.
2. «Відомості про само-оцінювання освітньої програми» подаються за електронним підписом гаранта на затвердження ректору ПВНЗ ОМІ.

Сформована та затверджена ректором акредитаційна справа направляється до Національного агентства.

Етапи проходження процедури акредитації освітніх програм			
1	2	3	4
1.	Шифр та найменування галузі		
2.	Шифр та найменування спеціальності		
3.	ID освітньої програми в ЄДЕБО		
4.	Освітня програма		
5.	Планова (кінцева) дата прийняття Національним агентством Відомостей про само-оцінювання освітньої програми (згідно з графіком Національного агентства)		
6.	Реєстраційний номер присвоюється Відомостям про само-оцінювання освітньої програми в електронній базі Національного агентства		
7.	Відомості про само-оцінювання освітньої програми формуються гарантом освітньої програми в особистому електронному кабінеті	<i>Відкриття електронного кабінету гаранта освітньої програми здійснюється за два тижні до планової (кінцевої) дати завантаження Відомостей про само-оцінювання в електронну базу Національного агентства</i>	
8.	Сформовані заява та Відомості про само-оцінювання освітньої програми затверджуються електронним підписом ректора ПВНЗ ОМІ з подальшим завантаженням до електронної бази Національного агентства	<i>Впродовж п'яти робочих днів на офіційному сайті ПВНЗ ОМІ розміщуються Відомості про само-оцінювання освітньої програми</i>	
9.	До електронної бази Національного агентства та особистого кабінету гаранта освітньої програми завантажуються наказ Національного агентства про призначення експертної групи з терміном її роботи	<i>Не пізніше двох тижнів після завантаження Відомостей про само-оцінювання оприлюднюється наказ Національного агентства про призначення експертної групи</i>	
10.	До електронного кабінету гаранта завантажуються проект Програми візиту експертної групи	<i>Узгодження ПВНЗ ОМІ програми візиту експертної групи відбувається не пізніше ніж за три дні до початку візиту</i>	
11.	Національне агентство затверджує Програму візиту експертної групи	<i>Розміщення оголошення про проведення акредитації освітньої програми розміщується на офіційному сайті ПВНЗ ОМІ</i>	

ПВНЗ ОМІ - КЕРІВНИЦТВО ТА ПРОЦЕДУРИ З ЯКОСТІ
СМЯ ОМІ 8-16-2025: МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо проходження процедури акредитації
освітніх програм

1	2	3	4
12.	Робота експертної групи відбувається безпосередньо на випусковій кафедрі згідно з наказом Національного агентства (три робочі дні)	<i>Залучаються всі співробітники випускової кафедри</i>	
13.	Сформований та підписаний звіт експертної групи подається до Національного агентства	<i>Не пізніше ніж за 10 робочих днів після закінчення виїзної експертизи оформлений звіт експертної групи подається до Національного агентства</i>	
14.	Офіційна відповідь від університету на мотивовані зауваження експертної групи формується гарантом освітньої програми	<i>Сформована відповідь на мотивовані зауваження завантажується через кабінет ректора (у форматі pdf-файла) впродовж трьох робочих днів із дня отримання звіту експертної групи (відповідь затверджується електронним цифровим підписом ректора)</i>	
15.	Галузева експертна рада формує проект експертного висновку з подальшим його розміщенням у електронній базі Національного агентства та особистому кабінеті гаранта освітньої програми	<i>Проект експертного висновку Галузевої експертної ради розміщується впродовж трьох робочих днів на офіційному сайті Національного агентства</i>	
16.	Офіційна відповідь на зауваження зазначені у проекті експертного висновку Галузевої експертної ради формується гарантом освітньої програми та завантажується у форматі pdf-файла через кабінет ректора із затвердженням електронним цифровим підписом ректора	<i>Акредитаційна справа (відомості про само-оцінювання) та проект експертного висновку подаються на засідання Галузевої експертної ради згідно з графіком засідань</i>	
17.	Сформовану акредитаційну справу винесено на засідання Національного агентства	<i>Засідання Національного агентства відбуваються один раз на місяць</i>	
18.	Рішення Національного агентства підписано	<i>Впродовж 10-ти робочих днів після прийняття рішення ПВНЗ ОМІ на офіційному сайті оприлюднює рішення Національного агентства</i>	

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

ЛИСТ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

[illegible]

ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ

[illegible]